

Utbildningsinspektion i Falkviksgårdens skola Förskoleklass, grundskola och särskola årskurs 1–5

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	3
Bedömning av förutsättningarna	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Falkviksgårdens skola den 17 november 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Sölvesborgs kommun och Falkviksgårdens skola, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Falkviksgårdens skola intervjuades rektor, lärare, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklassen och i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Falkviksgårdens skola	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	90
Förskoleklass	25
Grundskola	127
Särskola	25

Falkviksgårdens skola är belägen i de södra delarna av Sölvesborgs stad. På skolan finns ca 150 elever från förskoleklass till skolår fem. Skolan har också fyra fritidshemsavdelningar. Ungefär 20 procent av eleverna har utländsk bakgrund.

Rektorn för skolan är likaså rektor för grundsärskoleelever på bl.a. Mjällby skola.

Skolans placering är fördelaktig eftersom närliggande hav och natur kan användas i det pedagogiska arbetet. Falkviksgården byggdes på 1970-talet och själva skolbyggnaderna uppges nu vara för trånga. 1970-talets tänkande inom skolarkitekturen innebär idag en upplevd brist på grupprum. En klass håller till i en paviljong vid sidan av huvudbyggnaden. Detsamma gäller förskoleklassen.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Falkviksgårdens skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

Falkviksgårdens skola utmärks av stort engagemang hos ledning och pedagoger. Skolans utemiljö och innemiljö är god och det finns allmänt sett god tillgång till materiella resurser. Eleverna är trygga och uppvisar en god lust att lära. Undervisningen är varierad och stimulerande med inslag av undersökande arbetsformer. Skolans sociala klimat är gott vilket leder till trygghet, lugn och en koncentrerad stämning på lektionerna. Det finns gott om stödresurser till elever i behov av särskilt stöd. Användningen av en skoldagbok ger eleverna bra träning i att formulera mål, utvärdera, ta ansvar och hantera information. Eleverna i grundsärskolan når sina individuella mål, och erbjuds en varierad undervisning. I särskolan finns också goda förutsättningar för en bra utbildning.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen än svenska, engelska och matematik bör förbättras.
- Elevers och föräldrars kännedom om målen, särskilt övergripande läroplansmål, bör utvecklas.
- Utbudet av elevens val bör bli mer allsidigt.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanerna, de nationella kursplanerna och programmålen.

I läroplanen för det obligatoriska skolväsendet står det att skolan skall främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling skall präglä verksamheten och ingen i skolan skall utsättas för mobbning. Genom iakttagelser och intervjuer framgår att dessa värden utmärker Falkviksgårdens skola. Skolan arbetar medvetet med att skapa förtroendefulla relationer mellan vuxna och elever. Positiv och trygg stämning, utvecklad samverkan, ömsesidig respekt och omsorg om varandra är ledord för skolan. Eleverna på skolan är trygga och trivs både med kamrater och med de vuxna. Eleverna uppger att de kan säga vad de tycker och att alla lyssnar när de säger något i de grupper de ingår i.

Skolans resultat på de senaste nationella diagnoserna i skolår 2 är bra och nästan alla elever når målen. Samtliga 27 elever i skolår 2 godkändes på diagnoserna i svenska. I matematik godkändes 24 av eleverna. Skolan redovisar inga resultat för skolår 5, eftersom det förra året inte fanns någon klass i den årskursen.

Skolan följer upp elevernas kunskapsutveckling i svenska, engelska och matematik på ett bra sätt, medan det för övriga ämnen inte finns samma systematik. Rektor säger sig inte vara nöjd med det nuvarande tillvägagångssättet och ser en risk för att skolan blir en treämnesskola. Skolan har diskuterat detta och poängterar att de andra ämnena är viktiga och att man skall fokusera på strävansmålen. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla kunskapsuppföljningen så att den omfattar samtliga ämnen.

Intervjuad personal i grundsärskolan bedömer att eleverna når goda resultat utifrån sina individuella förutsättningar.

Sammanfattning

Eleverna omfattar de normer och värden som finns i de måldokument som styr skolan och de känner sig trygga och trivs på sin skola.

Kunskapsresultaten i matematik och svenska är goda och de flesta eleverna når målen. Kunskapsuppföljningen i svenska, engelska och matematik är god men skolan behöver utveckla uppföljningen i andra ämnen. Resultaten i grundsärskolan är goda utifrån elevernas individuella förutsättningar.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Eleverna uppger vid intervjun att arbetsmiljön som helhet är bra. De är nöjda med skolans storlek, och det begränsade elevantalet. När det är bråk på rasterna tar rastvakterna tag i detta, berättar eleverna. Eleverna menar att mobbning inte förekommer och att ingen är utanför. Eleverna uppger att skolan tar initiativ till att prata om mobbning ibland.

Rektorn beskriver hur det förebyggande arbetet ingår i lärarens dagliga arbete. I fyran och femman är fritidspedagogerna inne i klasserna och samverkar med klasslärarna. Fritidspedagogerna arbetar med relationer, värdegrund och värderingsövningar. Vid konferenser delger lärarna varandra erfarenheter och kunskaper om arbetet med normer och värden. Inspektörerna bedömer att det förebyggande arbetet med den psykosociala arbetsmiljön fungerar bra.

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall följas upp varje år. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling, liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling.

Skolan har tagit fram en likabehandlingsplan som ger en översikt över de insatser som behövs för att främja likabehandling, rutiner och ansvarsfördelning. Se vidare kommunrapporten.

Falkviksgårdens skola har under senare år medvetet arbetat med elevinflytande. Elevernas möjlighet till inflytande sker bland annat genom regelbundna klassråd och elevrådsmöten. Elevrådet är bland annat involverat i arbetet med att utrusta skolgården. Arbetet med skoldagboken är också tänkt att stärka elevinflytandet och träna ansvarstagande.

Vid intervjun har eleverna lite svårt att berätta vad de kan ha inflytande över. De nämner arbetsformer och frågor av praktisk natur. Lärarna beskriver vid intervjun elevinflytandet och elevdemokratien som god.

Föräldrarna vittnar om att skolan känns öppen och välkomnande. De kan besöka skolan när de vill. Skoldagboken bidrar till att föräldrarna känner sig informerade. Utvecklingssamtalet tillsammans med föräldramötet är de formella fora föräldrarna har tillgång till. Någon förälder skulle önska fler stora föräldramöten för att lära känna de andra föräldrarna och kunna delge sina tankar och åsikter till andra. Det finns också en föräldraförening på skolan, som enligt de intervjuade föräldrarna mest kanaliserar information från rektorn.

Kommunen har utarbetat en mall för individuella utvecklingsplaner (IUP) som skolan använder sig av. Lärarna uppger vid intervjun att de behöver arbeta vidare med att förbättra planerna, men tycker att det är svårt att få tid. Falkviksgårdens skola arbetade vid inspektionstillfället med ett skriftligt underlag som förberedelse för utvecklingssamtalen. Inspektörerna bedömer att skolan kan

vidareutveckla detta arbete. För eleverna i grundsärskolan upprättas individuella utvecklingsplaner som utvärderas kontinuerligt.

I läroplanen anges att skolan skall klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har. Vid intervjuerna framgår att elever och föräldrar saknar initierad kunskap om de olika mål som ligger till grund för skolans verksamhet. Det är också tydligt att elevernas inflytande över själva undervisningen kan förbättras, vilket hänger nära samman med kunskapen om vilka mål verksamheten strävar mot. Inspektörerna bedömer att skolan bör konkretisera och förtydliga de mål som finns i samtliga ämnen, samt utbildningens övergripande mål, både för elever och föräldrar.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

I Lpo 94 avsnitt 2.5 står att samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem skall utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Falkviksgården har under en lång tid haft integrerade grupper med barn i årskurserna F–2. På grund av förändringar i resursfördelningssystemet utvecklades denna arbetsform från och med höstterminen 2006. Samverkan mellan grupperna har därmed gått i stå, uppger rektorn, men den kommer att utvecklas igen under kommande vårtermin. Den erfarenhet lärarna har med sig från tidigare kommer att användas i det framtida samverkansarbetet.

Lärarna i grundskolan berättar under intervjun att man på skolan har ett ganska blandat sätt att undervisa och är inte bunden av läromedel. Lärarna vågar lämna det "traditionella" och arbeta med till exempel "storyline". Rektorn beskriver lärarna som "väldigt olika". De tycker att det är kul att göra olika saker och försöker ämnesintegrera i hög grad. Ett tecken på den innovativa och prövande hållningen är att skolan har många lärarstudenter och en bra kontakt med högskolan. Då många lärare har bra material och många pedagogiska idéer efterlyses större möjligheter att diskutera pedagogik och utbyta tankar. Tiden saknas, uppger lärare och rektor. Lärarna gör samtidigt den självkritiska reflektionen att det inte borde vara svårt att finna tid för detta. Enligt lärarna saknas det en pedagogisk samsyn på skolan. Inspektörerna bedömer att Falkviksgårdens skola erbjuder en varierad och stimulerande undervisning, men att tid och eventuellt nya fora kan behöva tillskapas för fördjupade samtal om pedagogiska aspekter på undervisningen.

Individanpassning och särskilt stöd

Arbetsätten i grundsärskolan är varierade och anpassas efter elevernas individuella förutsättningar och behov. På Falkviksgården diskuterar lärarna regelbundet de elever som är i behov av särskilt stöd och stöd ges i olika former, både i och utanför ordinarie grupp. Speciallärare genomför tester och upprättar åtgärdsprogram vid behov. Inspektörerna bedömer att arbetet för individanpassning och med elever i behov av särskilt stöd fungerar bra på Falkviksgårdens skola och i grundsärskolan.

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Ledningen på skolan utgörs av rektorn som är utbildad lärare och har genomgått ledarutbildning genom kommunens försorg. Rektorn beskrivs av lärarna på Falkviksgården som drivande, som en tydlig ledare med handlingskraft, men med brist på tid. Rektorn beskriver själv att det finns aspekter på verksamheten som hon inte hinner följa i den utsträckning hon önskar genom att hennes

uppdrag inkluderar ansvaret för bl.a. grundsärskoleverksamheten på Mjällby skola. Intervjuad personal i grundsärskolan är dock nöjda med rektorns ledarskap och anser att hon trots kort tid som ansvarig för sarskolan hunnit skaffa sig en god förtrogethet om verksamheten. Inspektörerna bedömer att utredning och inskrivning av elever i sarskolan sker på ett rättssäkert sätt.

Falkviksgården har en arbetsplan som innehåller konkreta mål i alla relevanta ämnen och kunskapsområden. Skolans kvalitetsredovisning för 2005/2006 tar kortfattat upp förutsättningar, kvalitetsarbete och uppföljning av tidigare utvärdering, samt arbetet i verksamheten och kunskapsmål. Uppföljningen av kunskapsmålen begränsas emellertid till enbart svenska, engelska och matematik.

Inspektörerna bedömer att delar av kvalitetsarbetet på Falkviksgården fungerar bra, men att vissa aspekter behöver utvecklas. Uppföljningen av andra ämnen och kunskapsområden än svenska, engelska och matematik bör utvecklas. Språk, disposition och hanteringen av målfloran i kvalitetsredovisningen kan förbättras.

Sammanfattning

Målen för utbildningen bör förtydligas och konkretiseras för både föräldrar och elever. Skolans undervisning är varierad och stimulerande. Arbetet med elever i behov av särskilt stöd fungerar bra.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning

Skolan arbetar på ett bra sätt för att ge eleverna möjlighet att nå målen för årskurs 5 i ämnet teknik. Elevens val är en del av undervisningen som är avsedd att ge eleverna en möjlighet till breddning eller fördjupning i något eller några ämnen. Eleverna skall enligt förordningen erbjudas ett allsidigt urval av ämnen. Elevens val erbjöds vid inspektionstillfället från och med årskurs 4 i grundskolan. Valmöjligheterna är Data, Skapande (som omfattar bild, musik och slöjd), Småslöjd och Träslöjd. Inspektörerna bedömer att utbudet av elevens val bör bli mer allsidigt. Eleverna i sarskolan har tillgång till utbildning i enlighet med skolförfattningarna.

Personal

Det finns 8,8 lärare per 100 elever i grundskolan. Det skall jämföras med riksgenomsnittet för samtliga huvudmän inom grundskolan som är 8,0 lärare per 100 elever (Skolverkets statistik för läsåret 2005/06). Samtliga lärare är utbildade och används i huvudsak för den undervisning de har utbildning i. Fortbildningen domineras för närvarande av en centralt initierade satsningen på matematik. Personalen i grundsärskolan har adekvat utbildning och god kompetens för att möta elevernas behov. De kan få handledning och kompetensutveckling specifikt anpassad för verksamheten. Personaltätheten är hög.

Materiella resurser

Skolans arkitektur från 1970-talet har krävt en rad anpassningar av lokalerna under de senaste åren. Bland annat har den centralt belägna studiehallen byggts om så att flera mindre avdelningar uppstått. Enligt rektor har skolan för närvarande brist på grupprum. Elever och föräldrar är som helhet nöjda med lokalerna. Eleverna framhåller särskilt lekredskapen på skolan och nämner också den planerade motorikbanan som eleverna ska hjälpa till med att bygga.

Lärarna menar att skolan är förhållandevis välförsedd med läromedel inklusive datorer. Inspektörerna bedömer att lokaler och läromedel på Falkviksgården är ändamålsenliga och finns i tillräcklig omfattning. Inspektörerna bedömer också att lokaler och utrustning i grundsärskolan är väl anpassade för verksamheten.

Sammanfattning

Förutsättningarna för en god utbildning i form av utbildad personal, lokaler och läromedel i grundskolan och särskolan är goda. Utbudet av elevens val bör bli mer allsidigt.

Datum	Ort
2007-04-27	Lund

Lars Berglund

Arne Huseby